

Академічна доброчесність в навчально-виховному процесі освітнього закладу

Анотований рекомендаційний список літератури

Підготували: зав. інф.-бібліогр. від. Резанова Т. М.,
бібліогр. 1 кат. Оньша Т. П.

Наукові публікації з фонду бібліотеки ЦДУ ім. В. Винниченка

- 1. Богатирьов І. Г.** Проблема плагіату в науково-дослідницькій роботі ад'юнкта, аспіранта / І. Г. Богатирьов // Юридична Україна. – 2017. – № 9/10. – С. 78–81. – Бібліогр. 6 назв.

Анотація: У статті викладено проблему плагіату в науково-дослідній роботі ад'юнкта, аспіранта. Зазначено, що за останні роки наукові дослідження у правовій науці суттєво змінилися, як змістовно, так і організаційно. Обґрунтовано нові вимоги до особистих і професійних якостей дослідника.
- 2. Бойчук Д.** Перевірка на плагіат: власний досвід / Дмитро Бойчук // Освіта України. – 2019. – № 25 (24 черв.). – С. 7.

Анотація: Одним з головних напрямів розвитку сучасної освіти і науки є відповідність засадам академічної етики та доброчесності, зокрема – відсутність плагіату в наукових публікаціях. Кандидат юридичних наук, асистент кафедри міжнародного права Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого Дмитро Бойчук розповідає про власний досвід перевірки на плагіат дисертаційного дослідження.
- 3. Гвоздецька Б.** Чинники недоброчесної поведінки студентів у навчальному процесі / Богданна Гвоздецька // Вища школа. – 2019. – № 10. – С. 55–65 : рис. – Бібліогр. в кінці ст.

Анотація: Стаття присвячена дослідженню феномену академічної недоброчесності у ЗВО України та за кордоном, а також визначенню його основних чинників. Аналіз базується на результатах соціологічного дослідження "Академічна доброчесність", проведеного серед студентів Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Результати дослідження свідчать, що причиною недоброчесної поведінки є як суспільні позаакадемічні, так і академічні, університетські чинники, пов'язані з самими студентами та процесом навчання.
- 4. Горбань Ю.** Бібліотека у грі: навчання інформаційної грамотності та запобіганню плагіату / Ю. Горбань, О. Скаченко // Бібліотечний вісник. – 2019. – № 5. – С. 26–33. – Бібліогр. в кінці ст.

Анотація: У статті розкривається досвід використання ігор у практиці бібліотек зарубіжних університетів. Охарактеризовано ігрову механіку та дизайн 12 цифрових ігор, метою яких є профілактика плагіату, навчання інформаційної грамотності та правил цитування основних стилів. Скриншоти описаних ігор містяться у презентації, що відкривається при активуванні QR-коду.

5. **Гречаник О. Є.** Академічна доброчесність учасників освітнього процесу / О. Є. Гречаник // Управління школою. – 2020. – № 7/9. – С. 24–33. – Бібліогр. в кінці ст.
Анотація: У статті визначено сутність академічної доброчесності, розкрито загальні положення, принципи, умови дотримання; обґрунтовано принципи академічної доброчесності під час виконання письмових робіт, у процесі оцінювання результатів діяльності учасників освітнього процесу; подано примірне Положення про академічну доброчесність у закладі загальної середньої освіти.
6. **Єсипенко Д.** Плагіат: толерований і токсичний / Дмитро Єсипенко // Дивослово. – 2019. – № 2. – С. 55–59.
Анотація: Порушується гостра проблема поширення плагіату в українському суспільстві та протидії цьому явищу.
7. **Корнієнко Н.** Імітація і плагіат як загроза академічній свободі / Неллі Корнієнко // Філософська думка. – 2014. – № 4. – С. 101–109. – Бібліогр. в кінці ст.
Анотація: В статті автор наголошує про найбільшачу проблему інтелектуального поля України – про паранауку, плагіат, практичну відсутність сучасних, новітніх методологій на наших теренах, про маніпулятивні технології, про загрозові симулякри та фікції в науці тощо – адже процеси уніщовлення самої суті науки в цій сфері здатні знищити провідні, фундаментальні цінності громадянського суспільства.
8. **Красюк Т. В.** Розмежування аморального проступку та порушення академічної доброчесності: правові проблеми / Т. В. Красюк, І. Е. Щеглаков // Право та інновації. – 2019. – № 4. – С. 40–49. – Бібліогр. в кінці ст.
Анотація: У статті проаналізовано ознаки, за якими здійснюється розмежування аморального проступку та порушення академічної доброчесності при визначенні підстави для звільнення працівника, виявлено проблеми, що виникають при обранні міри покарання у разі подібних правопорушень. Встановлено, що аморальний проступок не є заходом дисциплінарного стягнення, в той час як порушення академічної доброчесності безпосередньо пов'язане з невиконанням або неналежним виконанням працівником своїх обов'язків.
9. **Методичні рекомендації щодо забезпечення академічної доброчесності в закладах загальної середньої та позашкільної освіти :** авт. кол.: Годік К. О., Фіданян О. Г., Федосєєв О. І., за ред І. Ю. Поліщук // Управління освітою. – 2021. – № 5/6(Трав.-Черв.) – С. 16–75. – Бібліогр. в кінці ст.
Анотація: Подано методичні рекомендації щодо запровадження й дотримання принципів академічної доброчесності в організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти (ЗЗСО) і позашкільної освіти (ЗПО), практичні поради щодо їх застосування під час навчання.
10. **Михайлова Т.** Плагіат, недогляд чи "науковці мислять однаково"? / Тетяна Михайлова // Слово і час. – 2017. – № 4. – С. 120–125.
Анотація: Роздуми автора про явище плагіату в сучасному науковому просторі.

11. **Молчанова Т.** Плагиат як явище у науковому просторі / Тетяна Молчанова // Дзвін. – 2021. – № 7. – С. 197–200.
Анотація: Використання результатів праці іншої людини без посилання на джерело, маскування власної нездатності до наукового аналізу, витончений формат інтелектуальної крадіжки – явище, з яким довелося «зустрітися» автору.
12. **Новосельська І.** Теоретико-правові питання охорони авторського права в мережі Інтернет / Ірина Новосельська, Антон Бобровник // Підприємництво, господарство і право. – 2015. – № 6. – С. 7–10. – Бібліогр. в кінці ст.
Анотація: Досліджуються технологічні особливості розміщення інформації в Інтернеті, відповідальність за порушення авторських прав у мережі Інтернет, нормативно-правовий аспект охорони таких прав в мережі Інтернет і ставлення суспільства до необхідності захисту авторського права в інформаційному просторі.
13. **Погребняк В.** До проблем створення системи забезпечення якості вищої освіти у вітчизняній вищій школі / В. Погребняк, О. Дашковська, А. Солоденко // Вища школа. – 2018. – № 7/8. – С. 21–27. – Бібліогр. в кінці ст.
Анотація: Досліджується процес створення системи забезпечення якості вищої освіти, її складових та Національного агентства забезпечення якості вищої освіти як колегіального органу, уповноваженого Законом України "Про вищу освіту" відповідати за реалізацію державної політики у сфері якості вищої освіти. Оцінюється роль Нацагенства у формуванні цілісної системи вітчизняної вищої освіти через його вплив на процеси розроблення і впровадження стандартів освітньої діяльності, стандартів вищої освіти та освітніх програм здобувачів вищої освіти і ризики у зв'язку з блокуванням його діяльності. Розглядаються шляхи подальшого реформування вищої школи України, зокрема створення ефективного механізму забезпечення якості вищої освіти та його надійного функціонування.
14. **Про Рекомендації щодо** запобігання академічного плагиату та його виявлення в наукових роботах : лист МОН України від 15.08.2018 року № 1/11-8681 // Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – 2018. – № 9. – С. 85–89.
15. **Розширений глосарій термінів** та понять ст. 42 "Академічна доброчесність" Закону України "Про освіту" // Шкільна бібліотека плюс. – 2019. – № 3/4 (Лют.). – С. 9–21. – Бібліогр. в кінці ст.
Анотація: Глосарій є додатком до листа "Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти" МОН України № 1/9650 від 23 жовтня 2018 р. Рекомендації розроблено в рамках Проекту сприяння академічній доброчесності в Україні – SAIUP за підтримки Посольства США на основі вивчення успішного міжнародного досвіду.
16. **Телегіна Л. П.** Аналіз основних складових упровадження Закону України "Про освіту" / Л. П. Телегіна // Педагогічна майстерня. – 2019. – № 3(Берез.). – С. 4–11. – Бібліогр. в кінці ст.

Анотація: У статті порівнюються реальність і відповідність державних законодачих та розпорядчих документів вимогам сучасного політичного, соціально-економічного та культурного розвитку країни; визначено сучасний стан та основні проблеми реалізації Закону "Про освіту"; зроблено аналіз основних складових його впровадження.

17. **Хамітов Н.** Воля до наукової новизни як умова неможливості плагіату / Назін Хамітов // Вища освіта України. – 2018. – № 2. – С. 13–18. – Бібліогр. в кінці ст.

Анотація: У статті аналізується зв'язок проблеми подолання плагіату й актуалізації наукової новизни. Автор ставить більш широку й значущу проблему – головного критерію академічної доброчесності, а одночасно академічної якості та гідності. І таким критерієм не може бути відсутність плагіату, цей критерій – присутність наукової новизни, заради якої й існує наука.

18. **Хома О.** Ефективний опір науковця за умов морального розпаду наукових спільнот / Олег Хома // Філософська думка. – 2018. – № 1. – С. 47–52.

Анотація: Однією зі сфер протестної "мікроактивності" є українська наука, що нині потерпає від небаченої раніше моральної кризи. Йдеться про небачені раніше масштаби плагіату і псевдонауки, що стали наслідком істотної моральної кризи самих наукових спільнот.

19. **Шулікін Д.** За академічну чесність / Дмитро Шулікін // Освіта України. – 2015. – № 33 (17 серп.). – С. 4–5.

Анотація: Проблемі академічного шахрайства та планам боротьби за академічну чесність була присвячена прес-конференція міністра освіти і науки Сергія Квіта.

20. **Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти** : лист МОН України від 23.10.2018 № 1/9-650 // Інформаційний збірник та коментарі Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України. – 2018. – № 11. – С. 41–77.

Вебліографія

1. **Академічна доброчесність: виклики сучасності** [Електронний ресурс] : збірник есе учасників наукового стажування для освітян (Республіка Польща, Варшава, 1–13 жовт. 2018) / Інститут Міжнародної Академічної і Наукової Співпраці, Фондація АДД. – Варшава, 2018. – 162 с. – Режим доступу:
https://www.donnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/8/2019/09/akademichna-dobr-ochesnist_naukovi-ese.pdf (дата звернення: 17.04.2023). – Назва з екрана.
Анотація: У збірнику викладено матеріали наукових есе учасників стажування, організованого Польсько-українською Фондацією – Інститут Міжнародної Академічної та Наукової Співпраці спільно з Духовною Академією Університету Кардинала Стефана Вишинського у Варшаві та польською Фондацією ADD. Розглядаються основні проблеми академічної доброчесності в навчальних та наукових роботах, що пов'язано з

інтенсивною комп'ютеризацією та інформатизацією всіх аспектів людського життя.

2. **Академічна доброчесність: проблеми реалізації та відповідальність** [Електронний ресурс] // «WikiLegalAid» : довідково-інформаційна платформа правових консультацій. – Режим доступу:

https://wiki.legalaid.gov.ua/index.php/Академічна_доброчесність:_проблеми_реалізації_та_відповідальність (дата звернення: 17.04.2023). – Назва з екрана.

Анотація: Представлено нормативну базу із зазначеного питання, розкрито зміст поняття академічної доброчесності, описано правила дотримання академічної доброчесності педагогічними, науково-педагогічними, науковими працівниками та здобувачами освіти, висвітлено види порушень академічної доброчесності та види академічної відповідальності, визначено порядок виявлення та встановлення фактів порушення академічної доброчесності.

3. **Академічна чесність як основа сталого розвитку університету** [Електронний ресурс] / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд. дослідж. освіт. політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова ; автор передмови Л. Губерський. – К. : Таксон, 2016. – 234 с. – Режим доступу: <https://drive.google.com/file/d/0ByePGdGpHh6Wa1NoR3g4S1FaWVE/view> (дата звернення: 17.04.2023). – Назва з екрана.

Анотація: Видання присвячене проблемам плагіату та академічній чесності в українському науковому середовищі. Знайомство з підходами та ідеями, кращими зразками міжнародних та національних інституціональних практик, які містить ця книга, допоможе всім тим, хто прагне зробити високі моральні стандарти нормою вітчизняної вищої школи, забезпечити баланс між всіма функціями вищої освіти, як суспільного блага, розгорнути плідну дискусію про інституціональне закріплення кращих вітчизняних напрацювань в цьому напрямі.

4. **Бібліографічний запис. Бібліографічний опис. Загальні вимоги та правила складання (ГОСТ 7.1-2003, IDT) : ДСТУ ГОСТ 7.1:2006** [Електронний ресурс]. – Чин. з 2007-07-01. – К. : Держстандарт України, 2007. – 47 с. – (Система стандартів з інформації, бібліотечної справи) (Національний стандарт України). – Режим доступу:

https://library.khntusg.com.ua/sites/default/files/2021-11/DSTU_7.1-2006.pdf (дата звернення: 20.04.2023). – Назва з екрана.

Анотація: Стандарт встановлює загальні вимоги та правила створення бібліографічного опису документа, його частини чи групи документів: набір областей та елементів бібліографічного опису, послідовність їх розташування, наповнення й спосіб представлення елементів, використання приписної пунктуації й скорочень. Стандарт поширюється на опис документів, що складається бібліотеками, органами науково-технічної інформації, центрами державної бібліографії, видавництвами, іншими бібліографуючими установами.

5. **Бібліографічний запис. Скорочення слів і словосполук, поданих**

іноземними європейськими мовами [Електронний ресурс] : ДСТУ 7093:2009 : (ГОСТ 7.11-2004 (ИСО 832:1994), MOD ; ISO 832:1994, MOD). – [Уведено вперше (зі скасуванням в Україні ГОСТ 7.11-78 ; чинний від 2010–04–01)]. – Київ : Держспоживстандарт України, 2009. – IV, 82 с. – (Національний стандарт України) (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи). – Режим доступу:

<https://www.dsau.dp.ua/ua/page/dstu-70932009.html> (дата звернення: 20.04.2023). – Назва з екрана.

Анотація: Стандарт встановлює правила скорочення слів та словосполучень іноземною мовою в бібліографічному опису документів для каталогів та картотек, інформаційних видань, а також при книжних та при статейних списках літератури й бібліографічних посилань; правила використання скорочень; список скорочень слів (словосполучень), що досить часто зустрічаються в бібліографічному описі умови їх використання. Стандарт передбачає скорочення слів й словосполучень в мовах, в яких використовується латинський, кириличний та грецький алфавіти. Призначений для бібліотек, органів наукової та технічної інформації, видавництв, та інших установ, що здійснюють бібліографічну діяльність.

6. **Видання електронні.** Основні види та вихідні відомості [Електронний ресурс] : ДСТУ 7157:2010. – Київ : Держспоживстандарт України, 2010. – 47 с. – (Національний стандарт України) (Система стандартів з інформації, бібліотечної та видавничої справи). – Стандарт набув чинності відповідно до наказу № 85 від 11 березня 2010 р. Державного комітету України з питань технічного регулювання та споживчої політики. – Режим доступу: http://www.ksv.biz.ua/GOST/DSTY_ALL/DSTY1/dsty_7157-2010.pdf (дата звернення: 20.04.2023). – Назва з екрана.

Анотація: Цей стандарт установлює основні види електронних видань, склад і розміщування в них вихідних відомостей. Положення стандарту призначено суб'єктам видавничої справи, що випускають і розповсюджують електронні видання, незалежно від відомчого підпорядкування, організаційно-правової форми господарювання та форми власності.

7. **Інформація та документація.** Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання [Електронний ресурс] : ДСТУ 8302:2015. – Чин. від 2016–07–01. – Київ : УкрНДНЦ, 2016. – 16 с. – (Національний стандарт України). – Режим доступу: <https://library.khntusg.com.ua/sites/default/files/2021-11/dstu-8302-2015.pdf> (дата звернення: 20.04.2023). – Назва з екрана.

Анотація: Стандарт установлює основні види бібліографічних посилань, загальні положення щодо їхнього складу й структури, а також правила складання та розміщування в документах (ви даних, депонованих документах тощо). Поширюється на бібліографічні посилання в опублікованих і неопублікованих документах незалежно від носія інформації. Призначено авторам творів, видавцям, фахівцям редакцій ЗМІ, інформаційних центрів тощо.

8. **Інформація та документація.** Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила [Електронний ресурс] : ДСТУ 3582:2013 (ISO 4:1984, NEQ ; ISO 832:1994, NEQ). – [Чин. від 2014-04-01]. – Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. – 14 с. – (Національний стандарт України). – Режим доступу: https://lib.zsmu.edu.ua/upload/intext/dstu_3582_2013.pdf (дата звернення: 20.04.2023). – Назва з екрана.
Анотація: Стандарт установлює загальні положення і правила скорочування слів і словосполучень українською мовою під час складання бібліографічного опису та умови їхнього застосування. Призначено фахівцям видавництв, видавничих організацій, редакцій, бібліотек, Книжкової палати України, інформаційних центрів незалежно від відомчого підпорядкування та організаційно-правової форми господарювання.
9. **Інституційний репозитарій** [Електронний ресурс] : електр. архів наук. публ. ун-ту / Центральноукр. держ. ун-т ім. В. Винниченка ; програмне забезпечення DSpace ; [розробник] Массачусет. технол. ін-т та [Х'юлет Пакард](#). – Електрон. дані (4027 записів). – Кропивницький : ЦДУ ім. В. Винниченка, [2015–] . – Режим доступу: http://dspace.cuspu.edu.ua/jspui/?author_page=1 (дата звернення: 19.04.2023). – Назва з екрана.
Анотація: Електронний архів містить у відкритому доступі публікації викладачів та співробітників університету, матеріали доповідей та конференцій, навчально-методичні книги та інші видання ЦДПУ ім. В. Винниченка.
10. **Міжнародні правила цитування та посилання в наукових роботах** [Електронний ресурс] : методичні рекомендації / Науково-технічна бібліотека ім. Г. І. Денисенка Нац. техн. ун-ту України «Київ. політех. ін-т ім. І. Сікорського» ; Укр. бібл. асоц. ; автори-укладачі: О. Боженко, Ю. Корян, М. Федорець. – Київ : УБА, 2016. – Електрон. вид. – 1-е електрон. опт. диск (CD-ROM). – 117 с. – Режим доступу: https://www.kspu.edu/FileDownload.ashx/International%20style%20citations_2017.pdf?id=d1b22a28-96eb-4ca4-9ac7-8e29a393b9fb (дата звернення: 19.04.2023). – Назва з екрана.
Анотація: У рекомендаціях представлено десять найпопулярніших міжнародних стилів цитування та посилання в наукових роботах для різних галузей знань. Рекомендації розроблені та обговорені робочою групою фахівців бібліотек ВНЗ в межах проекту Української бібліотечної асоціації «Культура академічної доброчесності: роль бібліотек» за підтримки Посольства США в Україні.
11. **Правила описування архівних документів** [Електронний ресурс] : ДСТУ 4331:2004 (ISAD(G):1999, NEQ). – Чинний від 2005–07–01. – Київ : Держспоживстандарт України, 2005. – 16 с. – (Національний стандарт України). – Режим доступу:

http://imt.kpi.ua/wp-content/uploads/2016/09/DSTU_4331_2004.pdf (дата звернення: 20.04.2023). – Назва з екрана.

Анотація: Цей стандарт установлює загальні правила описування архівних документів у процесі укладання довідників і баз даних: регламентує загальну структуру описової етапі, визначає групи елементів архівного описання, їх загальний склад, наповнення відповідним змістом та форму його розкриття, регламентує принципи багаторівневого описування і структуру багаторівневого описування відповідно до організації описуваних документів. Стандарт застосовують для описування всіх документів, незалежно від способів фіксації та зчитування їхньої інформації, а також виду їхніх носіїв.

12. **На допомогу науковцям** [Електронний ресурс] / Бібліотека Центральнoукр. держ. пед. ун-ту ім. В. Винниченка ; [ред. зав. від. інформ. техн. та комп. забез. Т. Омельченко. – Електрон. дані. – Кропивницький : ЦДУ ім. В. Винниченка, [2016 –]. – Режим доступу: <https://www.cuspu.edu.ua/ua/elektoronni-resursy/na-dopomohu-naukovtsiam> (дата звернення: 19.04.2023). – Назва з екрана.

Анотація: Електронний ресурс містить інформацію про нормативні документи та інформаційні матеріали з питань атестації наукових кадрів, вимоги до оформлення дисертацій, правила оформлення бібліографічного опису, наукометричні бази даних, індекс цитування науковця, імпакт-фактор журналу, бібліометрику української науки тощо.

13. **Плагіат у вищій освіті.** Послуги з написання студентських робіт на замовлення: аналіз ситуації у вищій освіті Великобританії та подальші кроки [Електронний ресурс] / Агенція забезпечення якості вищої освіти Великобританії ; переклад здійснено в рамках проекту «Сприяння реформам у вищій освіті України з погляду розвитку академічної доброчесності», підтриманого Міжнародним Фондом «Відродження» // Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти : [сайт]. – Режим доступу: https://naqa.gov.ua/wpcontent/uploads/2019/05/plagiat_qa.pdf (дата звернення: 17.04.2023). – Назва з екрана.

Анотація: У цьому звіті досліджується збільшувана загроза для вищої освіти у Великій Британії від послуг із написання письмових робіт на замовлення або «конвейерів письмових есе». Замовлення студентами письмових робіт, як правило, через комерційні онлайн-послуги, які потім здаються студентами як нібито власний доробок, створює серйозні ризики для академічних стандартів та цілісності вищої освіти Великобританії. Такі дії репрезентують акти академічно і недоброчесної поведінки і є різновидом плагіату, оскільки особисте просування здійснюється через приховане використання праці іншої людини. Звіт визначає потенціальні напрямки для роботи на міжнародному рівні, визнаючи, що плагіат та використання письмових робіт на замовлення жодним чином не є унікальним явищем для Великобританії та й взагалі для вищої освіти. Наведені яскраві приклади зусиль, які докладаються в інших країнах світу, і визнається, що існує велике поле для співпраці з партнерськими установами, а також європейськими

і міжнародними агенціями, до складу яких входить і Агенція забезпечення якості у вищій освіті (QAA).

14. **Поняття академічної доброчесності та плагиату** [Електронний ресурс] // Національний репозитарій академічних текстів : [сайт]. – Режим доступу: <https://nrat.ukrintei.ua/akademichna-dobrochesnist/ponyattya-akademichnoyi-dobrochesnosti-ta-plagiatu/> (дата звернення: 18.04.2023). – Назва з екрана.
Анотація: На сторінці електронного ресурсу розкрито зміст поняття академічної доброчесності згідно законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права».
15. **Правила оформлення списку використаних джерел** [Електронний ресурс] : бібліографічна інформація / Бібліотека Центральноукр. держ. пед. ун-ту ім. В. Винниченка ; [ред. зав. від. інформ. техн. та комп. забез. Т. Омельченко. – Електрон. дані. – Кропивницький : ЦДУ ім. В. Винниченка, [2016 –]. – Режим доступу:

<https://www.cuspu.edu.ua/ua/bibliografichna-informatsiia/pravila-skladannya-spisku-literaturi> (дата звернення: 19.04.2023). – Назва з екрана.
Анотація: Список джерел до наукової роботи – це реєстр бібліографічних описів використаних джерел за темою дослідження. Запропоновано ознайомитись зі стандартами щодо бібліографічного опису, основними вимогами та прикладами оформлення.
16. **Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.)** [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf> (дата звернення: 17.04.2023). – Назва з екрана.
Анотація: В документі представлено список понять з їхніми визначеннями згідно чинних законодавчих документів з дослідження проблеми академічної доброчесності в українському академічному суспільстві.
17. **Про авторське право і суміжні права** [Електронний ресурс] : Закон України від 23.12.1993 № 3792-ХІІ (із змінами, внесеними згідно із Законами [№ 2849-ІХ від 13.12.2022](#) [№ 2974-ІХ від 20.03.2023](#)) // База даних «Законодавство України» / ВР України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2811-20#n855> (дата звернення: 20.04.2023). – Назва з екрана.
18. **Про освіту** [Електронний ресурс] : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII // База даних «Законодавство України» / ВР України. – Режим доступу:

<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 20.04.2023). – Назва з екрана.

19. **Що потрібно знати** про плагіат [Електронний ресурс] : посібник з академічної грамотності та етики для «чайників» / Східноукр. Фонд соц. досліджень, Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна ; укладач О. О. Гужва. – Режим доступу:

http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf (дата звернення: 17.04.2023). – Назва з екрана.

Анотація: В посібнику досліджується явище плагіату в цифровому суспільстві як форми академічної нечесності, ознайомлено з міжнародними академічними стандартами щодо плагіату, видами посилань, що і як треба цитувати, вимогами МОН України щодо посилань та цитування, представлено огляд програм щодо перевірки академічних текстів на плагіат, висвітлено правовий механізм притягнення до відповідальності за плагіат в українському законодавстві.